

Bordáskel, alias pak choy

Választékbővítésre számításba jöhet a nálunk meglehetősen ismeretlennek számító bordáskel, más néven pak choi vagy pak choy (*Brassica rapa subsp. chinensis*) termesztése is. Elsősorban Ázsiában termesztik nagy felületen, de az utóbbi 10-15 évben az Amerikai Egyesült Államokban és Nyugat-Európában is elterjedt zöldségfélének mondható. Igazi házikerti növény, igénytelenségéből, rövid tenyészidejéből adódóan könnyen beilleszthető a kiskertek vetésforgójába mint elő-, fő- és utónövény.

Gazdasági értelemben vett termése a húsos levéllyél és levéllemez, amit elsősorban salátaként fogyasztanak, de ismert számos más egyéb elkészítési módja is, például köretként párolva, tejjel és zsemlemorzzával rakva stb. Közvetlen rokona a nálunk már szélesebb körben fogyasztott kínai kelnek. Fajtái a levéllyél hosszától, a levél alakjától és színétől függően igen változatos képet mutatnak.

Tenyészideje az ültetés idejétől függően 30-75 nap, vagyis igen intenzív növekedésű zöldségnövény. Hosszan tartó alacsony hőmérséklet hatására jarovizálódik, azaz magházat képez, ezért április közepénél korábbi ültetése Magyarországon nem javasolt.

Környezeti igénye hasonló a többi káposztaféléhez. Inkább a hűvösebb (15-20 °C), párásabb időjárást kedveli. Április közepétől október elejéig termeszthető biztonsággal szabadföldön. A tenyészidő elején több vizet hasznosít, mint a szedés előtti hetekben. Kifejezetten tápanyagban és humuszban gazdag, középkötött, jó vízgazdálkodású talajokon célszerű termesztani. A kalcium- és magnéziumhiányra különösen érzékeny.

Termeszthető állandó helyre vetéssel és palántázással is – házikertben ez utóbbit java-

soljuk. A palántanevelése egyszerű, fólia alatt vagy szabadágokban, 500 db/m² sűrűségű vetésből származó, szálas palánták kiválóan alkalmasak szabadföldi termesztésre. Az ilyen palántanevelés házilag is könnyen megoldható. 4-6 hét után, ha a palánták elérték a 10-15 cm-es magasságot, ültethetők.

Más korai káposztaféléknél (pl. fejes káposzta, karfiol, kelkáposzta stb.) is javasolt tenyészterületre ültessük, azaz 25x25 vagy 30x30 cm-re. Helyrevetéses termesztésnél a szaporítást 2 cm mélyen, de 25-30 cm-nél sűrűbbre végezzük, és kelés után állítsuk be az optimálisnak mondható 3-4 db/folyóméter, azaz a 12-16 db/m² növény-sűrűséget.

Betegsége viszonylag kevés van, de a csigák nagyon kedvelik, és nehéz megvédeni tőlük. Belső (lág) levélbarnulásos betegség könnyen fellép, ha a talaj mészből szegény.

A bordáskel betakarítása akkor időszzerű, ha a fejek elérték az 500 grammot, de van ahol már ennél korábban, 200-300 grammos méretben elkezdik a szedést. 1 °C hőmérsékleten, 85 százalék relatív páratartalom esetén 2 hétig biztonságosan eltartható.

